

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Et Abbati sancti Vedasti Atrebatensis, & magistro H. de Atrebato
Canonico Atrebatensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

nem probatum fuerit tale crimen quod deponeret accusatum criminaliter & convictum. In quo quidem duximus distinguendum, utrum videlicet tale crimen contingat adversus aliquem inveniri quod ordinis executionem suscepti aut retentionem beneficij etiam post peractam poenitentiam impediret, puta si homicidium commisset, vel adeptus esset ordinem aut beneficium vitio simoniae. quo casu erit sicut in accusationis iudicio procedendum. Alioquin secundum personae merita & qualitatem excessus poenam poterit iudicantis discretio moderari. Tertiae dubitationis articulus continebat utrum cum duo vel tres jurati affirmant alium crimen aliquod eisdem videntibus commississe, de quo tamen aliqua infamia non laborat, aliquam illi poenam infligere debeatis, & utrum ad petitionem quorundam quasdam scedulas vobis occulte tradentium infamationem Episcopi continentem sit ad inquisitionem eorum quae in ipsis continentur scedulis procedendum, & an fides eorum dictis debeat adhiberi qui post iuramentum interrogati secreto utrum sint eorum de quibus inquiritur inimici, respondent quod non diligunt illos, vel directe inimicos se asserunt eorumdem, aut etiam ante iuramentum id publice confitentur, nullas tamen inimicitiarum causas probabiles ostendentes. Ad haec autem pariter respondemus, nullum esse pro crimine super quo aliqua non laborat infamia, seu clamosa insinuatio non praecessit, propter dicta huiusmodi puniendum, quinimmo super hoc depositiones contra eum recipi non debere, cum inquisitio fieri debeat solummodo super illis de quibus clamores aliqui praecesserunt, nec ad petitionem eorum qui libellum infamationis porrigunt in occulto procedendum esse ad inquisitionem super contentis ibidem criminibus faciendam, aut etiam adversus eos contra quos fit inquisitio fidem dictis adhibendam illorum qui post iuramentum vel ante tacite vel expresse inimicos se asserunt eorumdem, nisi forsitan ante iuramentum in fraudem id facere praesumantur. Quae si sitis praeterea quid statui debeat si nihil per certam scientiam, sed tantum per famam & eorum qui fuerint inquisiti credulitatem * iurata contigerit inveniri, utrumne aliquis super eo crimine reputari debeat infamatus de quo ipsum duo vel tres aut plures dixerint infamatum, licet de ipso nihil finistrum in publico audiatur. * Ad quod est nostra responsio, quod propter famam &

* Sequuntur vox
descripta in codice
& Remigij Rem.

* Cod. S. Remigij: Ad quae etiam certa responsio est,

deponentium credulitatem duntaxat non erit ad depositionis sententiam procedendum, sed infamato canonica poterit indicari purgatio secundum arbitrium iudicantis, qui propter dicta paucorum cum infamatum reputare non debet cuius apud bonos & graves laesa opinio non existit. Tu denique, frater Episcope, super te ipso & credito tibi grege taliter vigilare procures, extirpando vitia, & plantando virtutes, ut in novissimo districti examinis die coram tremendo iudice, qui reddet unicuique iuxta opera sua, dignam possis reddere rationem. Datum Laterani xlii. Kal. Ianuarij, pontificatus nostri anno quinto decimo.

EPISCOPO ET ABBATI
sancti Vedasti Atrebatensis, & magistro
H. de Atrebato Canonico Atrebatensi.

Accedens ad nostram praesentiam dilectus filius magister A. venerabilis fratris nostri Noviomensis Episcopi procurator, vir providus & discretus, proposuit coram nobis quod cum olim causam quae inter eundem Episcopum ex parte una & dilectos filios Capitulum Ecclesiae sancti Quintini Noviomensis diocesis super subiectione ipsius Ecclesiae, quam idem Episcopus asserit dioecese sibi iure subesse, ac propter hoc ipsum Capitulum ad obediendum ei ut Episcopo proprio interdicti & aliis debere compelli, ex altera vertitur, lite prius in nostra praesentia contestata, vobis, frater Episcope, & dilectis filiis Abbati sancti Vedasti Atrebatensis ac magistro scholarum Tornacensi duxerimus committendam, vos, quia pars Capituli iurisdictionem vestram eludere ac processum impedire iudicij frivolis exceptionibus super contestatione litis oppositis nitebatur, ipsum Capitulum pro sua contumacia interdicti sententiae subiectionis, quam cum iidem temere violarent, petebat Episcopi procurator ut faceremus eandem firmiter observari, violatores ipsius poena canonica percellentes, ut in eis poena cresceret in quibus crevisse contumaciam assererat. Procurator autem ejusdem Capituli litem fuisse contestatam inficiens ex adverso respondit quod cum tu, frater Episcope, ac fili Abbas, se conjudice tertio excusante, exceptiones legitimas pro sua parte propositas nolletis admittere, tamquam ab evidenti gravamine ad sedem fuit apostolicam pro ipso Capitulo appellatum. Vnde praedictam dicebat sententiam penitus nullam esse, nec etiam sententiae

tentia nomen habere mereri, cum præter rationabilium exceptionum & legitimæ appellationis obstaculum fuerit promulgata. Propter quod humiliter supplicabat eandem irritam nuntiari. Auditis igitur & intellectis iis & aliis quæ fuere proposita coram nobis, pronuntiavimus litem per procuratores partium alia vice propter idem negotium nostro conspectui præsentatos fuisse legitimè contestatam, & decernentes appellationem ad sedem apostolicam super hoc interpositam ex parte supradicti Capituli non tenere, præfatam interdicti sententiam duximus approbandam, ipsius violationem nostræ reservando censuræ, si forsitan eam dictum Capitulum non servavit; teque, fili magister H. subrogato loco prænominati magistri scholarum, eandem causam vobis committimus terminandam, per apostolica scripta mandantes quatenus ex parte Capituli supradicti quod juri pareat sufficienti cautione recepta, memoratam interdicti sententiam relaxetis, & in aliis juxta formam prioris nostri mandati ratione prævia procedentes, causam ipsam, si de partium processerit voluntate, sine canonico terminetis. Alioquin eam sufficienter instructam ad nostram præsentiam remittatis, præfigentes partibus terminum competentem quo nostro se conspectui repræsentent justam dante Domino sententiam recepturæ. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Vos denique, frater Episcopo, & fili Abbas &c. Datum Laterani xiv. Kal. Januarij, pontificatus nostri anno decimoquinto.

PRVLIACENSI CISTERCIENSIS ordinis & sanctæ Columbe & sancti Sazii Abbatibus Senonensis & Bituricensis diocesum.

Epist. 191. Eisdem argumenti cum epistola 144.

Cum olim grandes & graves, deformes & enormes injuriæ quas Gaufridus tunc Prior & conventus monasterij de Caritate dilecto filio Cluniacensi Abbati dicebantur temerè irrogasse seriatim fuissent expositæ coram nobis, nos eisdem in apostolicis literis per ordinem comprehensis, venerabilibus fratribus nostris Trecenti & Meldensi Episcopis ac dilecto filio Latiniacensi Abbati per ipsas dedimus litteras in præceptis ut ad locum ipsum personaliter accedentes, & inquirentes super iis plenius veritatem, si rem invenirent taliter se habere, latam propter hoc in dictum Gaufridum depositionis à regimine prioratus sententiam auctoritate apostolica confirmantes, & approbantes nihilominus sub-

stitutionem de Willelmo in ipsius loci Priorem & damnationem sigillorum eorundem Gaufridi ac conventus per diffinitores generalis Capituli factam, excommunicationis sententiam in jamdictum Gaufridum ac ejus complices promulgatam ab ipsis facerent usque ad satisfactionem condignam firmiter observari, contraditores quoslibet aut rebelles, sive monachi sive clerici seu laici essent, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Cum igitur iidem judices ad prædictum monasterium accessissent mandatum apostolicum impleturi, monachi loci ejusdem, sicut nuper Helias monachus & magister Guido procuratores Cluniacenses in nostro auditorio recitarunt, ipsis januas monasterij, quemadmodum Abbati Cluniacensi fecerant, obserantes, eosdem ingredi nullatenus permiserunt. Ipsi verò mandatum nostrum exequi cupientes, in villa ipsius loci curaverunt super propositis inquirere sollicitè veritatem, & cum plenè constitisset eisdem præfatos monachos ea quæ de ipsis nobis insinuata fuerant & graviora etiam commisisse, dictam depositionis sententiam, ac substitutionem Prioris, damnationem etiam sigillorum, appellatione cujusdam qui se pro conventu procuratore gerebat reputata frivola, confirmarunt, excommunicationis sententiam in jamdictum Gaufridum ac ejus complices promulgatam præcipientes firmiter observari. Sed ipsis divina nihilominus officia celebrantibus, iidem judices attendentes quod per distinctionem canonicam eorum emollire duritiam non valebant, carissimum in Christo filium nostrum Philippum Regem Francorum illustrem per suas litteras rogaverunt ut nobilem virum Comitem Nivernensem, qui dictos monachos in hujusmodi fovere malitia videbatur, ab ipsorum injusto favore compescens, regali potentia insolentiam comprimeret eorundem. Cum ergo idem Rex præfato Comiti præcepisset ut substituto Priori temporalia faciendi assignari, dictos monachos in sua ulterius malitia non foveret, ac idem mandatum differret regium adimplere, Rex zelo justitiæ ac fervore nostræ devotionis accensus, contra dictum Comitem, cujus fulti potentia monachi memorati latis auctoritate nostra sententiis temerè obviabant, præcepit exercitum congregari, cujus metu licet temporalia dicto Priori per præfatum Comitem fuerint assignata, monachi tamen in sua nihilominus contumacia persistentes, tam ipsi Priori quam

T T t t